

Lainsäädännön arviointineuvoston lausunto liikenne- ja viestintäministeriölle hallituksen esityksen luonnoksesta liikenteen palveluista annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Liikenteen palveluja koskeva esitysluonnos on hyvin valmisteltu kokonaisuus. Esitysluonnoksen perusteella saa hyvän käsityksen asian nykytilasta ja sääntelyn muuttamisen tarpeesta. Vaikutusarviot ovat pääsääntöisesti hyvin laadittuja ja antavat käsityksen keskeisistä vaikutuksista. Vaikutusarvioita olisi kuitenkin hyvä tarkentaa joiltakin osin.

Esitysluonnoksen keskeisimmät puutteet ja kehittämiskohteet

- Esitysluonnoksen perusteella ehdotukset voivat vähentää etenkin osa-aikaista taksitoimintaa. Voiko esityksellä olla vaikutuksia taksien saatavuuteen maaseudulla ja harvaan asutuilla alueilla?
- Esityksessä tulisi arvioida tarkemmin sitä, mille alueille ja millaisiin kuljetuksiin riski taksipalvelujen vähenemisestä voisi esimerkiksi kohdentua. Miten paljon on esimerkiksi sellaisia osa-aikaisia kuljettajia, joiden taksiliikenteestä saatavat tulot ovat vähäisiä ja jotka voisivat mahdollisesti joutua luopumaan taksiliikenteestä?

1. Hallituksen esitysluonnoksen keskeinen sisältö

Tässä esitettävä kuvaus on suora lainaus esitysluonnoksen "esityksen pääasiallinen sisältö" -jaksosta:

"Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi liikenteen palveluista annettua lakia, ajoneuvolakia, lakia harmaan talouden selvitysyksiköstä ja sakon täytäntöönpanosta annettua lakia.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi liikenteen palveluista annetun lain säännöksiä taksiliikenneluvan saamisen edellytyksistä. Esityksen mukaan hyvämaineisuuden arviointiin lisättäisiin eräiden henkeen ja terveyteen kohdistuvien rikosten sekä seksuaalirikosten ja petos- ja maksuvälinerikosten huomioiminen. Taksiliikenteen yrittäjäkokeen järjestäminen ehdotetaan siirrettävän Liikenne- ja viestintävirastolle. Samalla

yrittäjäkokeessa tapahtuneesta vilpistä voitaisiin jatkossa asettaa karenssi ja myös jälkikäteen havaittu vilppi huomioitaisiin.

Lisäksi esityksessä lisättäisiin taksiliikenneluvan haltijalle velvollisuus rekisteröidä taksina käytettävä ajoneuvo yksinomaiseen hallintaan ja liittää ajoneuvo rekisterissä liikenneluvulle. Esityksessä ehdotettaisiin myös väärää rekisteröintiä koskevan kriminalisoinnin soveltamisalan laajentamista koskemaan taksiliikenneluvan haltijoita. Esityksellä laajennettaisiin myös julkisen tiedon saantia taksiliikenteen harjoittajista. Esityksen mukaan myös hinnoittelua koskevien sääntöjen vastaisesta toiminnasta voitaisiin jatkossa määrätä liikennevirhemaksu ja myös taksinkuljettajalle asetettaisiin vastuu hintatietojen ilmoittamisesta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi taksimatkasta kerättävien tietojen keruuta siten, että jatkossa taksiliikenteessä käytettävillä ajoneuvoilla tulisi olla mittauslaitelain vaatimukset täyttävä taksamittari. Lisäksi ehdotetaan uutta seuraamussääntelyä, mikäli luvanhaltija ei noudattaisi taksamittaria koskevia vaatimuksia.

Esityksen mukaan taksinkuljettajan ajoluvan saamisen esteeksi tulisi eräitä vapauteen kohdistuvia rikoksia, veropetoksia, petoksia, maksuvälinerikoksia sekä ampuma-aserikoksia. Lisäksi taksinkuljettajan ajoluvan myöntämisen edellytyksenä olisi esityksen mukaan taksinkuljettajan koulutuksen käyminen. Lain voimaantullessa voimassa olevien taksinkuljettajan ajoluvan haltijoiden tulisi esitettyjen liikenteen palveluista annetun lain väliaikaisten muutosten mukaan ajoluvan uusimiseksi käydä kertaluontoinen taksinkuljettajan täydennyskoulutus. Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutoksia taksinkuljettajan koetta ja taksiliikenteen koulutusorganisaatioiden hyväksyntää koskevaan sääntelyyn. Lisäksi Verohallinnon Harmaan talouden selvitysyksikkö voisi tehdä velvoitteidenhoitoselvityksen taksiliikenteen koulutusorganisaatioiden hyväksynnän myöntämisestä ja peruuttamisesta.

Esityksellä muutettaisiin ajoneuvolakia siten, että ajoneuvolle, jota käytetään taksiliikenteessä, annettaisiin erityinen rekisterikilpi. Esityksen mukaan taksikilven käyttöä valvottaisiin ja sitä koskevan vaatimuksen laiminlyönnistä voitaisiin asettaa seuraamus.”

2. Arvio hallituksen esitysluonnoksesta ja vaikutusarvioinneista

2.1 Yleiset huomiot

Arviointineuvosto katsoo, että esitysluonnoksessa on kuvattu hyvin asian nykytilaa ja sitä, millaisia vaikutuksia aiemmilla lainmuutoksilla on ollut. Kuvauksesta käy ilmi, miksi lainmuutos on tarpeen. Esitysluonnoksessa on havainnollisten kuvausten lisäksi numeerista tietoa, jolloin myös asiaa tuntematon saa käsityksen taksialan nykytilasta. Esityksessä tulisi kuitenkin käsitellä tarkemmin alustatalouden

tarjoamien kyytien merkitystä taksiliikenteen tarjoajana. Samoin osa-aikaisten kuljettajien merkityksestä taksiliikenteessä olisi hyvä antaa jokin arvio.

Arviointineuvosto katsoo, että esitysluonnoksen perusteella saa käsityksen esityksen tavoitteista ja keskeisistä ehdotuksista.

Arviointineuvosto pitää myönteisenä sitä, että esitysluonnoksen valmistelussa on hyödynnetty monipuolisesti tietolähteitä ja arviointimenetelmiä sekä tuotu esille arviointeihin liittyviä epävarmuuksia. Lisäksi on muutosten vaikutuksia ja taksimarkkinoiden kehitystä on tarkoitus seurata lain toimeenpanon jälkeen.

Arviointineuvosto pitää myönteisenä sitä, että esitysluonnoksessa on kuvattu erilaisia vaihtoehtoja tavoitteiden saavuttamiseksi ja perusteltu kunkin ehdotuksen osalta, miksi on päädytty valittuun vaihtoehtoon.

Esitysluonnoksessa on käsitelty muiden maiden taksialan sääntelyyn ja lupiin liittyviä seikkoja melko yksityiskohtaisesti. **Arviointineuvosto katsoo**, että esitysluonnokseen olisi hyvä lisätä, onko ulkomailta saatu sellaisia kokemuksia, jotka olisivat vaikuttaneet nyt säädettävän lain ratkaisuihin.

Arviointineuvosto pitää myönteisenä sitä, että esityksen lausuntopalaute on tiivis kuvaus sisältäen keskeisimmät havainnot sekä sen, miten palaute on otettu huomioon.

2.2 Taloudelliset vaikutukset

Esitysluonnoksen mukaan merkittävimmät yritysvaikutukset arvioidaan olevan taksamittari-, taksikilpi- sekä rekisteröintivaatimuksilla. Toimenpiteet saattavat jonkin verran heikentää palveluja tarjoavien yritysten toiminnan kannattavuutta ja markkinoille tulon houkuttelevuutta tai markkinoilla pysymistä.

Arviointineuvosto pitää myönteisenä sitä, että esitysluonnoksessa on tuotu esille yritysten kannalta merkittävimmät vaikutukset. Lisäksi on annettu suuntaa antavat arviot kustannusten suuruusluokasta yrityksille. **Arviointineuvosto kuitenkin suosittelee**, että arvioita suhteutettaisiin liikevaihtoon ja etenkin sellaisiin toimijoihin, joiden taksiliikenteestä saatavat tulot ovat vähäisiä. Uudet kustannukset olisi myös hyvä koota esimerkiksi taulukkoon.

Esitysluonnoksen mukaan taksiliikenteessä käytettävässä ajoneuvossa tulisi jatkossa olla mittauslaitelain vaatimukset täyttävä taksamittari. Pakollisesta taksamittarista aiheutuu niille yrityksille lisäkustannuksia, jotka eivät muutoin ilman ehdotettua lakimuutosta hankkisi taksamittaria. **Arviointineuvosto katsoo**, että esityksessä tulisi arvioida tarkemmin taksamittareiden aiheuttamia hyötyjä suhteessa niiden aiheuttamiin kustannuksiin.

Esitysluonnoksessa todetaan, että eri ehdotusten yhteisvaikutukset voivat aiheuttaa taksiyritysten ja kuljettajien määrän vähentymistä, jolloin vaikutukset voivat ulottua myös taksimarkkinoiden

kilpailutilanteeseen. **Arviointineuvosto katsoo**, että esitysluonnoksessa on käsitelty taksialalle koituvia muutoksia sekä arvioitu esimerkiksi alan houkuttelevuutta osa-aikaisille taksiryityksille. Esityksessä tulisi kuitenkin arvioida tarkemmin sitä, mille alueille ja millaisiin kuljetuksiin riski taksipalvelujen vähenemisestä voisi esimerkiksi kohdentua. Miten paljon on esimerkiksi sellaisia osa-aikaisia kuljettajia, joiden taksiliikenteestä saatavat tulot ovat vähäisiä ja jotka voisivat mahdollisesti joutua luopumaan taksiliikenteestä?

Esitysluonnos sisältää useita ehdotuksia, joiden tarkoituksena on torjua harmaata taloutta. Taksamittarin tarkoituksena on toimia harmaan talouden torjunnan estämiseksi ns. kassakoneena. Erillisen taksikilven arvioidaan myös vähentävän pimeiden taksien mahdollisuuksia toimia taksiliikenteessä. Lisäksi ehdotukset ajoneuvojen yksinomaisesta hallinnasta ja liittämistä liikenneluvulle voisivat helpottaa verovalvontaa ja vähentää harmaata taloutta. Esitysluonnoksessa todetaan, että taksamittareilla harmaan talouden ongelmaa ei voida kokonaan poistaa, mutta ne helpottavat jälkikäteistä tarkastusta. Esitysluonnoksen perusteella taksialalla esiintyy harmaata taloutta reilun 10 miljoonan euron arvosta. **Arviointineuvosto katsoo**, että esityksessä olisi hyvä arvioida, miten merkittäviä esitetyt toimet ovat harmaan talouden torjumiseksi.

Esitysluonnoksen mukaan ehdotetut muutokset saattavat nostaa taksia käyttävien kotitalouksien kustannuksia ja vaikuttaa taksien tarjontaan, mutta tiukentunut sääntely saattaa myös vähentää ylihinnoittelua. **Arviointineuvosto katsoo**, että esitysluonnoksessa on tuotu esille olennaisia seikkoja kotitalouksien kannalta. Esityksessä tulisi kuitenkin arvioida, millä alueilla taksikyytien hintojen nostaminen voisi olla mahdollista vähäisen kilpailun vuoksi? Mitä mittaluokkaa taksikyytien hintojen nousu voisi olla?

2.3 Muut ihmisiin kohdistuvat ja yhteiskunnalliset vaikutukset

Esitysluonnoksessa on mainittu useita syitä, jotka voivat vähentää etenkin osa-aikaista taksitoimintaa. **Arviointineuvosto kiinnittää huomiota siihen**, voiko esityksellä olla vaikutuksia taksien saatavuuteen maaseudulla ja harvaan asutuilla alueilla.

Arviointineuvosto katsoo, että esitysluonnoksen perusteella saa hyvän käsityksen viranomaisille aiheutuvista uusista tehtävistä, tiedonhallinnan muutoksista sekä tehtävien vaatimista resursseista.

3. Lainsäädännön arviointineuvoston lausuma

Lainsäädännön arviointineuvoston lausunto on annettu liikenteen palveluista annetun lain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta koskevasta hallituksen esityksestä (hankenumero: LVM038:00/2024), jonka liikenne- ja viestintäministeriö toimitti arviointineuvoston käyttöön sähköpostitse 5.12.2025. Lausunto on julkinen.

Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnos täyttää hyvin lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeen vaatimukset. Arviointineuvosto suosittelee, että hallituksen esitysluonnosta täydennetään neuvoston lausunnon mukaisesti ennen hallituksen esityksen antamista.

Helsingissä 23. joulukuuta 2025

Eeva-Liisa Inkeroinen

Lainsäädännön arviointineuvoston puheenjohtaja

Meri Virolainen

Arviointineuvos, lainsäädännön arviointineuvoston pääsihteeri

Yhteystiedot:

Valtioneuvoston kanslia
PL 23, 00023 Valtioneuvosto
vnk.fi
p. 0295 16001

Liite 1 Arviointineuvoston käyttämät standardilausumat

5. Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnos täyttää kiitettävästi lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeen vaatimukset. Arviointineuvostolla on vain vähäisiä lisäysehdotuksia hallituksen esitysluonnokseen.

4. Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnos täyttää hyvin lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeen vaatimukset. Arviointineuvosto suosittelee, että hallituksen esitysluonnosta täydennetään neuvoston lausunnon mukaisesti ennen hallituksen esityksen antamista.

3. Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnos noudattaa tyydyttävästi lainvalmistelun vaikutusarviointiohjetta. Arviointineuvosto suosittelee, että esitysluonnosta korjataan neuvoston lausunnon mukaisesti ennen hallituksen esityksen antamista.

2. Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnos noudattaa välttävästi lainvalmistelun vaikutusarviointiohjetta. Hallituksen esitysluonnoksessa on olennaisia puutteita ja esitysluonnosta tulee korjata neuvoston lausunnon mukaisesti ennen hallituksen esityksen antamista.

1. Arviointineuvosto katsoo, että hallituksen esitysluonnoksen puutteet ovat niin merkittäviä, ettei esitysluonnos täytä lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeen vaatimuksia. Hallituksen esitysluonnoksen pohjalta ei pysty muodostamaan riittävää ja perusteltua käsitystä esityksestä, eikä sen taloudellisista ja yhteiskunnallisista vaikutuksista. Ilman puutteellisuuksien korjaamista on vakavasti harkittava, voiko hallituksen esityksen antaa eduskunnan käsiteltäväksi.*

* Viimeinen virke jätetään pois niissä tilanteissa, kun esitystä ei käytännössä voida vetää pois.